

Izhaja

vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za in serate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

Glasi lo koroških Slovencev

Leto XXVIII.

V Celovcu, 9. vinotoka 1909.

Štev. 44.

Vabilo.

„Kato l.-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“

priredi

v nedeljo, dne 10. okt. dopoldne ob 11. uri

shod

v Črni v gostilni Neže Mlinar pd. Drofelnik,

popoldne pa

v Možici v gostilni g. Sigmajstra ob 3. uri popoldne.

Spored:

Politični in narodni položaj. Govori gosp. poslanec Grafenauer in še en govornik.

Govor gospoda dr. Brejca v Bekštanju.

Poslanec Grafenauer je naslikal na političnem shodu v Bekštanju naš narodni položaj v državi in deželi. Za njim je govoril gosp. dr. Brejc o pravih globjih vzrokih našega žalostnega političnega položaja v državi in deželi. Kot glavni vzrok je našel neodkritosrčni in go ljufvi liberalizem. Podamo nekatere misli iz tega vsestransko izbornega govora, za katerega je žel govornik obilo pohvale in odobravanja:

Liberalizem gospodarski škodljivec.

Na Koroškem se vršijo še danes v politiki isti načelni boji, kakor za časa nepozabljivega narodnega voditelja Andreja Einspielerja; isti boji, le osebe so se menjale. Še danes vzdiga glavo liberalizem, ki slepi ljudstvo, ne da mu pa ničesar. Nasproti temu liberalizmu poudarjamo, da smo krščanska stranka, ker zahtevamo pravičnost, ki je samo v krščanskih načelih. Liberalizem in krščanstvo sta dva nespravljiva načelna nasprotnika; saj se označujeta najbolj s tem, da uči krščanstvo: ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe, liberalizem pa pravi: ljubi sam sebe. Liberalizem zahteva svobodo vsakega, pa ta dozdevna ljubezen je egoistična, samoljubna, ker vidi in išče le svojo korist. Zle posledice liberalizma so se na gospodarskem polju kmalu pokazale. Koristolovni, egoistični liberalizem je rodil kapitalizem; gospodarsko močnejši je po načelu neomejene in nebrzdane svobode odiral slabjšega in postajal vedno močnejši. Tako se je bogastvo kopičilo vedno bolj v gotovih rokah. Posledica temu je na drugi strani pauperizem, uboštvo in proletarijat, ki se zavoljo tega tako imenuje, ker tisti, ki tem pripadajo, nimajo drugega, kakor proles (otroke). Liberalizem je torej sovražnik delavca, kmeta in malega obrtnika, ker jih izmozgava, usužnjuje in ubija. Liberalizem je indirektno oče socialdemokracije, ker je zaslužnjeno delavstvo iskalo pomoči v združevanju in je na ta način hotelo preprečiti zle posledice liberalizma. Govornik razloži nato bistvena načela socialdemokracije. Liberalizem je torej sovražnik ljudstva, ker ga gospodarsko ubija, usužnjuje.

Verski hinavec.

Z ozirom na verstvo je razkril govornik vso lažnivost in neodkritosrčnost liberalizma, ki jo zasledimo ob vsakem koraku. Socialna demokracija, liberalen otrok, je nastala v boju zoper liberalizem, pa je vkljub temu nesmiselno sledila liberalizmu in ga posnemala. Tako vedno pravijo socialni demokratje, da je vera zasebna, privatna zadeva, v časopisih in na shodih se bavijo pa vedno z vero in farško gonjo, prav tako kakor liberalci, kadar se čutijo dovolj močni. Liberalizem je razdiraven, ker bi rad uničil tudi podlago človeške družbe, zakon. Če bi šlo po njegovem, bi tudi tukaj vladala popolna prostost in svoboda. S tem bi se izpodmaknil temelj celi človeški družbi in državnim organizmom.

Liberalizem — škodljivec malih narodov.

Končno je liberalizem največji škodljivec malih narodov. Noben Slovenec ne more biti prepričan liberalec in ob enem resničen narodnjak. Temeljno načelo liberalizma je absolutna svoboda in prost razvoj posameznika. Kar velja za posameznika, velja tudi za celi narod, ki sestoji iz posameznikov. Po načelih liberalizma imajo torej Nemci prav, če nas hočejo zatreti, uničiti, z isto pravico kakor velekapitalist zatira delavca, kajti liberalizem ne pozna pravice, ampak le moč, silo. Po tem nauku liberalizma so mali narodi kakor Slovenci popolnoma in načelno izročeni močnejšim, pri nas Nemcem, na milost in nemilost. Kako bi mogel resničen slovensk narodnjak zastopati tako načelo?

Nemški krščanski socialci se liberalijo.

O nemških krščanskih socialcih je izgovoril govornik ostro obsodbo. Očital jim je, da imajo ime „krščanski“, njihova dejanja pa so v zadnjem času umerjena po liberalnih načelih. To kaže „Kärntner Tagblatt“ z dne 19. kimavca, ki je zavzel glede sankcije „lex Kolisko-Axmann“ sledeče stališče: „da seine (zakon Kolisko-Axmann) Sanktionierung zu einer Machtfrage des deutsch-österreichischen Volksstammes geworden sei“. Če trdi torej, da je zakon Kolisko-Axmann vprašanje sile za avstrijske Nemce, potem je zapustil krščansko stališče, ki ne vprašuje po sili, ampak po pravici; zavzel je stališče liberalcev, da je merodajna le moč, in da se slabejše, četudi po krivici, lahko pritiska. Pri tem je izjavil, da so krščanski socialci nastopili pot, ki jih bo peljala ravno tako gotovo navzdol, kakor je peljala po isti pot staro liberalno stranko, ki je ravno tako delala, kakor sedaj nemška krščanskosocialna, pa je bila toliko boljša, da je dala Slovanom nekaj pravic — vsaj na papirju. Krščanski socialci so začeli igro, ki se bo pri nas v deželi maščevala. Pozabili so, da je celo njihov edini poslanec Walcher izvoljen z 200 slovenskimi glasovi, in se motijo, ako mislijo, da smejo na te glasove brezpogojno tudi v bodoče računati. Izgubili smo vse simpatije do krščanskih socialcev; med njimi in nami ni nič več skupnega. To se kaže že tudi na zunaj v deželnem zboru, ko naša poslanca Grafenauer in Ellersdorfer nastopata čisto samostojno kot reprezentanta slovenskega naroda in odklanjata Walcherjevo komando. (Živahno odobravanje.)

Koroški Slovenci in liberalizem.

Naglašal je dalje, da koroški Slovenci nimamo prav nobene potrebe po kaki liberalni stranki. Če bi bili prišli liberalci pred 40 ali 30 leti in oteli za narod nemškutarijo, ko je nastajala, bi bili nekaj storili za narod. Toda danes je prepozno; kdor bi danes poizkušal med koroškimi Slovenci širiti liberalizem in liberalno stranko, bi ne spreobračal nemškutarje v Slovence, ampak bi samo trgal meso s telesa našega naroda. (Splošno pritrdjevanje.) Govornik zato najodločneje odklanja vsak poizkus zanesti

med koroške Slovence političen razdor in poziva, da se naj tisti, ki na Kranjskem izdajajo „Korošca“, pokažejo, da bomo vedeli, kdo in kaj da so. „Korošca“ je izdajal najprej neki konzorcij, že tedaj se ni dalo dognati, kdo je ta konzorcij, samo domnevalo se je, ker je bilo vsakega sram, izdati se kot člana te čedne kompanije. Raditega je tisti konzorcij kmalu zmrznil in zdaj izdaja „Korošca“ konzorcij „Gorenjca“. Ta konzorcij obstoji iz znanih kranjskih liberalcev, ki izdajajo „Gorenjca“, ki še na Gorenjskem nima nobenega ugleda. Na Kranjskem od kranjskih liberalcev izdajani „Korošec“ se peča skoro izključno s koroškimi zadevami in namigava in se dela, kakor da bi bili zavedni koroški Slovenci liberalni in bi imel „Korošec“ med njimi zaslonbo. Vkljub temu, da prihaja k nam že drugo leto, ni mogoče doseči njegovih krušnih očetov. Sramujejo se ga torej še danes. Njegovi očetje so podobni polnočnim strahovom: ako jih hočeš prijeti, se prepričaš, da so znotraj votli, zunaj jih pa nič ni. (Živahna veselost.) Mi bi jih jako radi bliže spoznali in jih pozivamo, naj se pokažejo.

Izboren nauk za „Koroščance“ in „Korošca“.

Večkrat je brati zabavljanja čez „gospode v Celovcu“. Mislijo pač na sedanje vodstvo političnega društva. To zahrbtno zabavljanje ima samo namen, zasejati med ljudstvo nezaupnost in nezadovoljnost (da bi potem „Lažikorošec“ tem lažje zasejal med nas ljuliko razpora in bi njegovo izdajalsko početje šlo tembolj v klasje in cvet. Ured.) Pozivlja vsakega, kdor ima vodstvu stranke kaj očitati, naj stori to javno in na glas na pristojnem mestu, bodisi na občnem zboru političnega društva, bodisi na shodih. Naj nastopi in pove, kaj mu ni prav in ob enem naj pove, kaj in kako bi se dalo bolje storiti. Dobrih nasvetov smo vedno veseli. S samim kritiziranjem brez pozitivnega dela ni opravljeno ničesar. To zna vsak, to ni nobeno narodno delo. Sicer pa ima pravico kritizirati samo tisti, ki tudi sam kaj dela. Tako pa opazujemo, da so ravno tisti ljudje, ki jih pri narodnem delu sicer nikjer ni videti, ki se pri volitvah poskrijejo, najbolj kritični. Če je našim liberalcem, nadaljuje govornik, moja oseba napoti, če jim jaz ne delam prav, potem jih pozivam, da naj pridejo k prihodnjemu občnemu zboru političnega društva in me vržejo ter posadijo koga drugega na moje mesto. Dokler imam pa zaupanje koroških Slovencev, tako dolgo bom neizprosno nasprotnik ne samo vseh zunanjih narodnih sovražnikov, ampak tudi domačih narodnih škodljivcev. Tu ne poznam nobenega cinčana. Vsak politik in tudi ljudstvo, če hoče politično delovati in misliti, mora imeti pred vsem jasne cilje. Zato ne trpimo nobenega slepomišljenja!

„Korošec“ in njegovi pristaši skušajo sedaj v kalnem ribariti z vabo: „Bodimo samo narodni, vse drugo nas nič ne briga,“ in „bodimo dobri z vsakim, ki deluje narodno“. To ni mogoče. Človek je neka celota v celem svojem delovanju in je nemogoče, da bi v politiki hodil z nami, če ni v srcu in z vsem svojim življenjem v naši stranki. Kot družabno bitje bi se naj družil z liberalnimi somišljeniki, v političnem oziru pa bi stal zopet na krščanski strani. Da to ni mogoče, so pokazali „Koroščanci“, ko pridigujejo: „bodimo dobri z vsakim, ki narodno deluje,“ v resnici nas pa napadajo v enomer, odkar izhaja „Korošec“. Zato hočemo absolutno jasnost. Zato smo tudi v političnem društvu počedili z dvoživkami, kjer smo imeli odbornike, ki so imeli dva obraza, ki so z eno nogo stali na naši strani, z drugo pa v taboru „Korošca“; pri nas so odobravalí skupne naše ukrepe, na drugi strani pa so bili seveda skrivaj strastni pristaši „Korošca“, ki je čez našo stranko nesramno zabavljaj. Govornik izjavi, da se s to zadevo ni pečal zato, da bi hotel koga napadati, temveč je storil to brez jeze in

postranskih namenov, ker je dolžnost načelnika stranke, da skrbi za jasnost na vse strani.

Modrost modrega „Korošca“.

Končno poziva govornik, da naj ljudstvo več bere in se naj bolj pridno narača na edini koroški slovenski list, ustanovljen od rajnega Einspielerja, na „Mir“, ki je ostal vedno zvest programu buditelja koroških Slovencev. Zavračal je pa nesmiselno „Koroščevo“ trditev, da je vse eno, kar ljudstvo bere, samo da le bere, in je rabil pri tem izborni primer: To je ravno tako, kakor če bi zdravnik postavil bolnika pred omaro polno najrazličnejših zdravil, med katerimi so tudi strupi, in bi mu rekel: Ljubi prijatelj, kar tukaj sem stopi, jej in pij vse kar ti pride pod roke, pa boš zdrav! V 24 urah bi mož šel tja kjer ni muh. (Velikansko ploskanje in odobravanje.)

Due zadrugi.

V velikovškem okraju so dve zadrugi, ki imate vsaka svoje skladišče: Zadruga v Sinčivasi in nemško-narodna zadruga v Velikovcu. Zadruga za Sinčovas se je ustanovila meseca februarja 1899 in nemško-narodna protizadruga meseca julija ali avgusta tistega leta.

Še ni pozabljeno, kako strastno so Nemci napadali zadrugo v Sinčivasi po raznih svojih časnikih; Plavec iz Dobrlevasi jo je napadel v deželnem zboru, nemški klobučar Grazhofer v državnem zboru. Znano in nepozabljeno je tudi še, da dežela za Sinčovas ni dala podpore, da pa je podpirala zadrugo v Velikovcu, ki je bila od Nemcev ustanovljena, da se uniči prvo zadrugo, ki je nastala v Sinčivasi in seveda ni bila namenjena služiti nemško-narodni stranki.

Zadnja leta so Nemci nekoliko obmolnili, zdaj se zopet gibljejo, kakor čebelice, ki gredo pijane na rop. Podpore od „Südmarke“ (Roseggerjeva ustanova) in iz drugih virov menda prihajajo obilnejše, da se naši nasprotniki zopet začenjajo predrzno zaletavati v nas.

Konstatirati moramo, da se od naše strani nikdar ni direktno agitiralo, ali napadalo nemške zadruge. Težko je vcepiti našim ljudem v glavo pojmo o združništvu, zato se nam ni zdelo umestno, napadati zadrugo „Lagerhaus Völkermarkt“, ker se z vsakim takim napadom le seje nezaupnost nasproti združništvu, ki ga ljudstvo potrebuje, kakor oči v glavi.

Zdaj pa se Nemci lotijo zopet prepira, in neki članek prihaja zaporedoma v raznih nemških listih na Koroškem in Štajerskem in brzkone še dalje po svetu naprej. V tem članku očitajo nemško-narodni listi zadrugi v Sinčivasi, da slabo gospodarji, ker prosi vlado podpore ter da je dobila zadruga od vlade naročilo, gospodarstvo bolje urediti. Potem se napada vlado, da Slovence podpira, a da nemške zadruge v Velikovcu ni podpirala. Ob enem dotični članki hvalijo „Lagerhausgenossenschaft“ v Velikovcu, ki baje vsako leto dela čiste dobičke.

Najpoprej se moramo čuditi, da pride v nemško-narodne liste, če kak odlok gre od ministrstva skoz okrajno glavarstvo na našo zadrugo. Prvo poslovno leto smo menili, da je prihajala celo naša korespondenca s pošte v nasprotnikove roke, tako da so nasprotniki vedeli s kom korespondiramo in so vedeli za naše oferte. To se je uredilo. Zdaj pa se godi — menda nekaj sličnega po c. kr. uradih, ki našo zasebno korespondenco izročujejo velikovškim dopisnikom vsenemških časnikov.

Gospoda vladnega svetnika c. kr. okrajnega glavarja v Velikovcu prosimo, da opomni svoje uradnike njihove dolžnosti in vemo, da bo naši prošnji ugodil, ker je g. vladni svetnik pl. Mayerhofer nam popolnoma pravičen, za kar ga vsi Slovenci velikovškega okraja tako spoštujejo, kakor morebiti dozdej še nobenega okrajnega glavarja.

Podpore in slabo gospodarstvo.

Brez dvojbe bi liberalci in nemški listi bili lepo tiho, da bi ne bili izvohali, da je zadruga v Sinčivasi dobila podpore. A da se podpira podjetje, ki ni nemškoliberalno, to jih je zbdlo. Vsaj so nemško-narodni gospodje menda samo radi tega sklenili v deželnem zboru postaviti o deželnem kulturnem svetu, katera naj bi določila, da se podpirajo le tiste naprave, ki jih v podporo priporočajo nemško-narodni kulturni svet. Dozdej k sreči še nismo tako daleč prišli, a kar še ni, še lahko pride, če se pravočasno in dosti odločno ne gibljemo.

Tukaj moramo zopet naglašati, da na Koroškem skoro vse državne podpore za gospodarske naprave prihajajo nemško-nacionalni gospodi v roke. Vzemimo le en slučaj:

Kmetijska družba dobiva:

1. Režidonesek od države	5000 K
2. „ „ „ dežele	8400 „
3. Podpora koroške „šparkase“	1000 „
4. Donesek države za kmetijsko šolo	6000 „
5. „ „ „ dežele „ „ „ „	4000 „
6. „ „ „ koroške „šparkase“ za isto	1000 „
7. „ „ „ države za podkovsko šolo	2000 „
8. „ „ „ „ živinozdr. učitelja	2000 „
9. „ „ „ „ potovaln. učitelja	3500 „
10. „ „ „ dežele za obdel. travnikov	1000 „
11. „ „ „ iz Strucmanove ustanove	2000 „

itd.
Nam ne pride na misel, raditega ropotati zoper državo. Nemško-narodovci pa kriče na vse grlo, če ministrstvo daje par drobtine tudi Slovincem za prepotrebno gospodarsko napravo.

To nastopanje je naravnost ostudno. Pustimo jih, nemško-narodne sršene, kako so vsi rumeni zavisti, da se Slovincem sploh pusti živeti. Podpora, ki se da nam, ni vzeta nemško-narodovcem, marveč mal denar pride po ti poti v našo deželo slovenskim kmetom v prid, denar, ki bi se sicer potrošil Bog ve kje na svetu, Bog ve za kakšne druge naprave. Nemcem se radi tega ne vinar ne odtegne in vendar so vsi kar besni; vsi ti ljubi naši prijatelji, ki pri vsaki volitvi prihajajo po slovenske glasove in zatrjujejo, da so oni za mir v deželi in so oni prijatelji Slovencev.

Smešno je, da nam očitajo slabo gospodarstvo! Nam ni prišlo in ne bo prišlo na misel, trditi, da že sama kmetijska družba slabo gospodarji, če porabi 100.000 kron in čez letnih podpor. Zato smemo zahtevati, da nemška gospoda pusti tudi nas pri miru.

Težave.

Zadruge, ki se pečajo s skupnim prodajanjem, se imajo boriti s posebnimi težkočami. Prvič se potrebuje skladišče; to stane denarja, ki se ga mora obrestovati. Potem se mora žito od ljudi sprejemati in plačati takoj. Ta denar se mora zopet obrestovati in včasih leži žita za 40.000 do 50.000 K v hramu. Nekaj denarja je v računih, ki se imajo plačati od naročevalcev. Vse to se mora obrestovati in če je 80.000 K v podjetju, se mora računati vaj 3500 K že za obresti.

Posojilnica dela lahko drugače. Ona potrebuje le eno sobo, denar vsak dan nalaga pri drugih zavodih, in denar, ki se izplača, se prvi trenotek zopet obrestuje. Žitna zadruga tudi ne more vselej določiti: toliko dam, toliko moram dobiti, da plačam lastne stroške. Žito se dovažajo pozimi in včasih se ne ve, kakšne bodo cene po treh ali štirih mesecih. Leta 1907. in 1908. je bilo žito pozimi zdatno dražje, kakor poleti; kje naj potem društva zaslužijo obresti in opravilne stroške? Kdor težav ne pozna, bo seveda mislil, da se taka zadruga za prodajanje opravlja priprosto in lahko, a stvar je drugačna.

Odkod?

Dopisnik raznih nemško-narodnih listov poroča, da dela nemška zadruga v Velikovcu „dobiček“. Najprej se pa vprašamo, ali je res, ali ne? V računih ga res izkazujejo, ali menda tisti ne sodijo krivo, ki trdijo, da se izkazujejo dobički le kot limanice za nerazsodne kmete.

1. Pribijemo iz letnega računa nemške zadruga, da ima v računu kot izgube zapisano le:

1. remuneracija	200 K
2. davek	231 „
3. obresti	1183 „
4. odpis inventarja	472 „
5. „ „ „ posestva	317 „

Kje so pa ostali opravljeni stroški?

2. Pribijemo, da zadruga torej plačuje obresti le 1183 K in smelo trdimo, da potrebuje več kakor 100.000 K prometnega kapitala. Kdo plačuje druge obresti, ki znašajo najmanj 3800 K?

3. Pribijemo, da ima nemška zadruga „Betriebskosten“ 5008 K, in da ti v konto izgube niso upostavljeni, torej moramo misliti, da jih nekdo drugi plača in ne združni račun!

4. Pribijemo, da ima nemška zadruga v aktivih, to je v računu, ki našteva lastno premoženje, postojanko: „Kreditoren“ 39.635 K. Kreditore, to ve vsak posojilničar, je približno tisto, kakor vložnik. Torej imajo vloge vštete med imetje, medtem ko spadajo v dolgove!

5. Pribijemo, da izkazuje račun nemške zadruga izposojil le 42.124 K, da pa je zadruga že na svoji hiši dolžna 31.407 K.

6. Ker se dopisnik liberalnih časnikov baha z velikim prometom, pribijemo, da ima ta zadruga pod naslovom „Vorübergehende Anlagen“ 99.000 K, ki potem povzdigujejo promet, a niso nič drugega, kakor pisani mehurji, ki jih otrok dela iz mila.

7. Pribijemo še, da vemo iz ust najpplivnejše nemško-narodne osebe, da „Lagerhaus“ ne pride naprej! Kdo je ta oseba, se lahko osebno izve v uredništvu „Mira“.

8. Pribijemo še, da, ko pride železnica št. Pavel-Grebinj-Velikovec-Celovec, „Lagerhaus“ v Velikovcu zapre svojo „štacuno“.

Razmerje med zadrugama iz l. 1908.:

	Sinčavas:	Velikovec:
Oves	17 vagonov	30 vagonov
Rž	7 „	12 „
Pšenica	5 „	4 „
Ajda	4 „	3 „
Leča	5 „	— „
Fižol	1 „	— „
Detelja	0'3 „	0'18 „
Proso	1 „	0'06 „
Ječmen	0'25 „	1'78 „
Grahovica	0'67 „	0'27 „

Vkup 41.22 vagonov 51.29 vagonov.

Toliko se je prodajalo v Sinčivasi, toliko v Velikovcu. K temu imamo le opomniti, da je bilo to leto zelo malo leče, da je v normalu leče 10 vagonov, tako, da v normalnih razmerah pride na slovensko zadrugo 46 vagonov, na nemško pa 51 vagonov.

Potem imamo opozoriti, da je nemška zadruga naročila iz Ogrske 8 vagonov turšičice. Na to opozarjamo, ker so liberalni listi, nas pred par leti napadali, da naročujemo žito iz Ogrske in delamo konkurenco domačim pridelkom. Teh 8 vagonov je vse iz Ogrske kupljeno, ali nemški listi — molče!

Pred vsem pa moramo pribiti, da je izmed 30 vagonov ovsa prišlo 15 vagonov v nemško-narodno skladišče od dobrih slovenskih posestnikov, ki ne znajo še držati gospodarske discipline.

Pustili smo gospode Nemce dozdej pri miru, če pa hočejo plesati, jim zagodemo zopet. Za danes naj jim te kosti zadostujejo.

Darovi.

Za podljubeljski „Delavski dom“:

107—108. Vč. g. J. Vintar, župnik v Šmiheln	K 10—
109. G. prof. J. Apih v Celovcu	5—
110. Rev. A Mlinar, Enumclaw (Wash.).	5—

Koroške novice.

Vseslovenska ljudska stranka. Bratje, tesno se združimo! Na zadnjem občnem zboru političnega društva je bila med velikim odobravanjem sprejeta resolucija, ki pozivlja vse po političnem programu nam sorodne slovenske stranke, da se združijo v eno močno politično stranko. To bi bilo za nas velikanske važnosti. Naše zahteve ne bodo po uresničenju tega našega ideala samo zahteve koroških Slovencev, ampak zahteve najmočnejše politične stranke po celem Slovenskem. Naša želja se nam bo izpolnila. S. L. S. sklicuje shod zaupnikov dne 17. t. m. ob pol 12. uri dopoldne v veliko dvorano „Uniona“. Zaupnega shoda se udeležijo tudi zaupniki krščanskega slovenskega ljudstva s Štajerskega, Goriškega, iz Trsta in Istre. Pozivamo vse naše cenjene zaupnike in narodnjake, da se v kolikor mogoče lepem številu odzovejo vabilu na shod, ki smo si ga že davno želeli. Opozarjamo, da bo prejšnji dan ob 3. uri popoldne v Ljubljani narodnoobrambna enketa.

Zadostilo naši stranki. Na shodu v Bekštanju je dal znani požrtvovalni rodoljub g. H. za grde napade „Koroščancev“ na naše politično društvo naši stranki lepo zadostilo. Prosil je politično društvo, da bi se za beljaško okolico bolj zanimalo, poudarjajoč, da je ta okolica zelo zanemarjena; sicer je priznal, da je bilo politično društvo dozdej zelo zaposleno na Spodnjem Koroškem. G. H. je ruvanje zoper slovo med koroškimi Slovinci odločno obsojal. Izjavil je, da ni bil nikdar in ni liberalca, da o kaki liberalni stranki ali o snovanju liberalne stranke na Koroškem ne more biti nobenega govora in da, če kaj takega namerava kaka miš v Celovcu, to nima nobenega pomena. (Viharno odobravanje.) G. dr. Brejc je nato pripomnil, da je politično društvo moralo v prvi vrsti obvarovati in utrditi Spodnjo Koroško, kjer imamo mandat, in da pri skromnih močeh, s katerimi razpolagamo, ni bilo mogoče hkrati vreči se z enako silo na vse kraje. Obljubila pa, da bo odsedaj svoje delovanje bolj intenzivneje raztegnilo tudi na Zgornjo Koroško. Sicer pa prosi, da naj krajevni voditelji zato skrbijo, da bo ljudstvo prihajalo na priredbe političnega društva, zlasti na občne zbornice in se še z večjim veseljem naročalo na glasilo tega društva, na „Mir“. Predsednik shoda, g. Gastl, se je zahvalil navzočim, zlasti govornikom in političnemu društvu, ki je bilo na en sam migljaj takoj pripravljeno, ko se je izrekla želja po shodu, prirediti shod in je poslalo na shod dva odlična govornika.

Shod na Radišah se je izborna obnesel v kljub slabemu vremenu. Soglasno je bila sprejeta sledeča resolucija: Na shodu „Kat.-polit. in gosp. društva, dne 3. okt. 1909, na Radišah zbrani kmetje se poslancem slovenskega kluba na Dunaju zahvaljujejo za možat in že dolgo pričakovan nastop v varstvo pravic avstrijskega slovanskega kmeta. Odobrujejo njihov nastop nasproti ponemčevalni vladi, izražajo slovenskemu koroškemu poslancu Grafenauerju popolno zaupanje in ga prosijo, da tudi v zanaprej v deželnem kakor v državnem zboru postopa, kakor dosedaj. Ravno tako naprosijo in pravzaprav pozivljajo vse člane „Slovenske unije“, da nastopajo brezobzirno, dokler ne privojujejo postavne nam utemeljene pravice.

Katoliška firma služi liberalcem kaj rada za slepilo lahkovernih ali slabo poučenih ljudi. Sedaj je tudi Ciril-Methodova družba v „Braniku“ začela svoje katoličanstvo poudarjati, češ, da ima v svojih pravilih „katoliško-narodno“ podlago. Grd liberalen lim! Tako debelo in nerodno namazan, da se noben kalin nanj ne usede. Poznajo te „katoliško-narodne podlage“ kranjskih liberalcev. Tudi liberalna kranjska stranka ima v svojem političnem programu iz leta 1895 „katoliško podlago“ — pa jih pogledajte, kako pa v resnici delajo! Kaj in kako piše glasilo te stranke, „Slov. Narod“ o veri, o dogmah, o sv. zakramentih, o duhovnikih itd. Golo brezverstvo in najgrša farška gonja — to je „katoliška podlaga“ liberalne stranke! Tudi „katoliško-narodna“ podlaga Ciril-Methodove družbe, kakoršno je njeno vodstvo danes, ni drugega kakor — reklama! Pa ne bo nič pomagalo; dandanašnji ne veljajo nič več papirnati programi, ki so po ceni, ampak samo dejanja. Ljudstvo sodi samo po dejanjih. Dejanja pa pričajo, da je Ciril-Methodova družba danes samo še podružnica bankrotne liberalne politične stranke.

„Branik“ grdo napada in sramoti ljubljanskega knezoškofa. „Branik“ je glasilo Ciril-Methodove družbe — torej je za napade na škofa odgovorna Ciril-Methodova družba. Taka je postala „katoliško-narodna podlaga“ te družbe, odkar jo je začel komandirati radikalni svobodomiselní študent, ki naj bi svojim starišem, ki mu še za kruh skrbé, rajši s pridnim učenjem veselje delal, kakor pa s kričanjem in nasiljem narodne organizacije razdiral.

Vprašanje in naročilo g. posl. Pierl-u in tovarišem. V zasedanju koroškega deželnega zbora ste dali duška „hudimanim“ tablicam v brzovlakih z napisom „Prah-Celovec-Trieste“. Torej ste gotovo prej malo „preštudirali“ železniške razmere. V vsej ponižnosti bi Vas vljudno prosil, če mi znate morebiti povedati, s kako pravico in kakim namenom tista blagajniška „fajla“ na celovškem glavnem kolodvoru, — saj veste, tista, ki na slovensko zahtevo ne da voznega listka — razstavlja na polici okenca, — torej v uradu — nemško-nacionalne vžigalice? — Potem pa bi še rad vedel, kaj je tam zadej za tisto omarico, izza katere se prikaže njena živa podoba, — ne vselej, tako včasih vmes —, če se človeku že prav mudi na vlak, pa še nima voznega listka in postane tako predrzen, da jame prav močno po okencu trkati? Nemara se tam uči litanije vseh postaj „po slovenski“? — Le naročite ji, pa tudi vsem drugim železniškim uradnikom in sprevodnikom, ki opravljajo svojo službo v slovenskem delu dežele, da naj le „pritisnejo“, da si bodo kmalu zapomnili vse potrebno. Vsi zavedni slovenski možje in mladeniči, žene in dekleta, kmetje in gospodje duhovniki in obrtniki, kratka, vsi povprek so, kakor slišim, storili trdni sklep, da z uradno osebo govore v bodoče brezizjemno le — slovenski. V vsej ponižnosti Vam vdani

koroški slovenski davkoplačevalec.

Gospod Matija Prosekar je pokazal liberalne rožičke, ki jih je doslej skrbno skrival. Napadel je naš list v „Korošcu“ na silno strasten način, ko smo se v predzadnji številki pritožili, da je z reklamo našega lista priredil na Plešivcu „ljudsko veselico“, ki pa se je potem izkazala kot liberalna prireditelj. Veseli nas, da je g. Prosekar vsaj zdaj postal bolj odkritosrčen nego je bil kot odbornik političnega društva. Ljubši nam je odkrit liberalce nego kakšna „pokrita rihta“. Zato imamo sedaj g. Prosekarja še rajši kakor smo ga imeli doslej. Vkljub temu pa ne moremo dovoliti, da bi g. Prosekar tako očitno pačil resnico, kakor je to storil v „Korošcu“. G. Prosekar je namreč na svojo veselico povabil za govornike same znane liberalce iz Ljubljane in Celovca; to je seveda tembolj čudno, ker g. Prosekar kaj rad zatrjuje, da ni liberalce. Zato pa piše v „Korošcu“ dobesedno: „Da nisem naročil govornikov iz Celovca, ima povod v tem, da imam skušnjo, ker so nas navadno pri naših shodih pustili na cedilu. Nihče ni prišel in bili smo tako večkrat v veliki zadregi, ker nismo

imeli nobenega govornika. G. Prosekar, to pavšalno sumničenje je neresnično. Vsakokrat, kadar ste še pri nas prosili za govornike, ste jih tudi dobili; samo lansko zimo enkrat naš urednik ni mogel priti, ker je na isto nedeljo imelo delavsko društvo v Celovcu svojo gledališko predstavo; izrecno pa Vam je gosp. Smodej takrat rekel, da pride z veseljem, če preložite svojo veselico na drugo nedeljo. In, ali še veste, kako je bilo na predlanskem občnem zboru kotmirske podružnice v Hodišah? Takrat ste Vi sami stopili do g. dr. Brejca, ki je bil slučajno navzoč in ste ga prosili, da je kar v naglici prevzel govor namesto — g. dr. Müllerja, ki Vas je po Vašem lastnem zatrdilu pustil na cedilu! Tako torej podtikate nam, kar Vam je liberalce dr. Müller sam storil. To ni lepo! Še grše pa je sledeče. Vi pišete v „Korošcu“ doslovno: „Vi pa ste pač vajeni, da se Vam mora za vsako reč imenitno plačati in ne storite niti koraka zastoj.“ G. Prosekar, ne vemo, če ste v svoji razburjenosti premislili, kaj ste tukaj zapisali. Vi ste bili dolgoleten odbornik političnega društva in torej sami iz lastnega spoznanja veste, da je ta Vaša trditev — neresnična. Zato Vam damo čas, da na istem mestu, kjer ste jo zapisali, to trditev pošteno prekličete, če hočete, da ne izgubimo vse vere v Vaše osebno poštenje. Ako pa ne marate preključiti, tedaj pa zahtevamo od Vas kot moža, da brez ozira pridete na dan z imeni tistih, ki jih imate v mislih. Povemo pa že danes, da stvari ne bomo pustili zaspati in da prazno zavijanje ne bo nič pomagalo. — Za danes dovolj.

Nemškutarji v Borovljah so bili pretečeno nedeljo prav pošteno nalimani. Pričakovali so namreč Sokolov iz Kranjskega, katerih pa ni bilo, ker je deželna vlada prepovedala ustanovni shod boroveljskega Sokola. A v kljub temu je prišlo nekaj celovških hajlovcev šnofat in stikat po Borovljah, ako bi se dalo povzročiti kake pretepe. Okrog kolodvora v Borovljah je bilo postavljenih 12 orožnikov. Toda zavedni ondodni Slovenci so ohranili mirno kri in se prav složno zabavali na veselici v Dolih pri Borovljah, pri kateri je sviralo tamburaško društvo „Strel“. Nastopili so tudi telovadci in pokazali v težkih prostih vajah, da imajo resno voljo, gojiti telovadbo in se boriti neustrašeno za interese zatiranih Slovencev v Borovljah.

„Matica Slovenska“ izda za tekoče leto poleg drugih 6 knjig tudi zemljepisni del „Koroške“ iz peresa dr. M. Potočnika. Knjiga bo ilustrirana in imela izviren (ne po ofic. štetju narejen) jezikovni zemljevid Koroške. Pozivljemo zato koroške Slovence, naj v čim največjem številu in čim najpreje pristopijo k „Matici Slovenski“. (Članarina na leto 4 K). *Dr. Fr. Ilešič.*

Župana, pravzaprav purgermajstra, je dobila važenberška občina v osebi propadlega deželnozbornskega kandidata Jakoba Reša pd. Breznika. Zanimivo je to, da je prej izjavil, da ne sprejme na noben način županstva, ko pa je bil izvoljen za župana, je pa na to izjavo pozabil. Prejšnji župan Franc Jelen je odklonil zopetno izvolitev za župana.

Šolske vesti. Kot pomožni učiteljci ste nastavljeni Alojzija Vonderschmidt na šoli v Porečah ob jezeru in Emilia Ortwein pl. Molitor v Borovljah. — V stalni pokoj je stopil ravnatelj na deški ljudski šoli I. na Benediktinskem trgu v Celovcu Peter Pöschl.

Z „narodnimi lenuhi in prodanci“ nas je v zadnjem „Korošcu“ opsoval tajnik Ciril-Methodove družbe, gospod Bercé. Na to nezaslišano nesramnost dobi gosp. Bercé prihodnjič odgovor, kakor ga zasluži. Za danes samo vprašamo: Kateri Korošec bo pa še družbo sv. Cirila in Metoda podpiral, če bodo njeni plačani uradniki v zahvalo za to blatili in obrekovali naše požrtvovalne narodne delavce?

„Korošec“ pa zna. V št. 22. z dne 2. okt. 1909 objavlja kranjski „Korošec“ na strani 5 ta-le dopis: „Vogrčce. V nedeljo, dne 26. septembra t. l., se je ustanovila druga podružnica „Slovenskega šolskega društva“. Govoril je župnik M. Ražun iz Št. Jakoba v Rožu. Udeležba je bila bolj pičila in tudi udov je pristopilo le malenkostno število. Novorojeni podružnici želimo sladko spanje, ki se ji bo vsled slabosti itak kmalu pripetilo.“ — Na 6. strani iste številke pa beremo: Vogrčce. Tukaj se je ustanovila na novo podružnica šolskega društva. Bog daj, da bi se ta z vso vno mo poprijela tukajšnjega šolskega vprašanja in da bi storila v naš blagor več, nego je storilo dosedaj strankarsko (oho!) „izobraževalno društvo“. Želi si to vsak zaveden Vogrčan. Kaj pravi sv. pismo k temu? Korošci-janci, ako imate sv. pismo, pa berite: Luk. 11, 17!

„Korošec“ pravi v svoji zadnji številki, da ne bo začel „pri glavi“, ampak „pri repu“. Mi

mu povemo, da mu ni treba šele začeti, ker je že v začetku začel pri istem repu, kateremu so glavo že davno ubili na Kranjskem.

Velika tatvina na dunajski pošti. Neki Anglež Freemann je ukradel v dunajskem pošt-nem uradu na Minoritskem trgu 119.000 K. Po-begnjl je v Ameriko, kjer so ga prijeli, ker pa niso imeli proti njemu dokazov, so ga izpustili. Poslali so pa njegovo sliko na Dunaj, kjer je spoznal poštni uradnik Freemanna, ki je ukradel denar v trenutku, ko je stopil poštni uradnik k telefonu.

Bovovlje. (Slovo.) Dne 30. m. m. nas je zapustil č. g. Rožman in šel na Dunaj nadaljevat študije. Jako težko smo se ločili od prijaznega gospoda, ker si je v tem kratkem času svojega bivanja v Borovljah znal osvojiti srca vseh faranov. Pridige nam bodo ostale vedno v spominu, ker takega govornika še nismo slišali v Borovljah. Zasluga tega gospoda je, da imamo krasno nebo, kakršnega ni v celem Rožu; o Bo-žiču pa dobimo nove jaslice. Tudi v šoli je bil izvrsten veroučitelj. V slovo so mu zapele vrle pevke pod vodstvom domačega organista gosp. Preka ganljivo pesem. Želimo Vam, č. g. Rožman, da kmalu dovršite svoje študije, in se zopet vrnete med koroške brate, ter še z večjim uspehom delujete za krščansko vero in slovenski narod. Na svidenje!
Več faranov.

Borovlje. (Naše fužine.) Odkar je slavnoznaní Šimen gospodaril v naših fužinah, si tovarna očividno ne more pomagati na noge, in popolnoma upravičen je strah, da bo šlo vse skupaj rakom žvižgat. Večina delavcev mora mesece in mesece „šihitati“ pod milim nebom in je pri tem še v večnem strahu, da jih kar na mestu ne nazejejo iz dela. To je namreč tukaj čisto lahko. Treba je samo razjeziti kakega mojstra — teh je skoraj več kot pravih delavcev — in hitro je odpoved tukaj. O ti mojstri! Proti gospodi so „nacejni“, proti delavcem pa „sociji“ in najbolj ljubeznivi ljudje. Ne samo, da nekateri izmed njih trgajo krivično že itak pasjo plačo (morebiti to oni dobijo), še s svojimi političnimi traparijami delavce motijo pri delu. Tako bi na primer tisti, ki se ima za prvega mojstra, veliko boljše storil, če bi gledal, da zasluži ljudstvo toliko, da more pošteno živeti, kakor da preganja ženske in moške s svojo nemškutarijo. Tudi na to bi naj raje gledal, da se delavcem ne bo odpovedovalo na cesti in to še od tretje ali četrte strani. Če že uboge siromake na zimo odganjate, ne metajte jih na cesto kakor pse ali kake potepne barabe. Toliko takta že smejo delavci tudi zahtevati zase. Kaj takega so zmožni samo gospodje v Borovljah in v Podljubelju. Podljubeljski Pippe, ki je sam že skoraj zunaj in menda samo še na svoje kure „vahta“ v Podljubelju, ta mož že kar na cesti odpove delo. Mojstri se naj le brigajo za delo, politično prepričanje pa naj delavcem prepustijo samim. Kar dela in misli delavec zunaj tovarne, ne briga nikogar čisto nič.

Podljubelj. (Postaja v Podgori.) Pred številko 13 imajo maloverni ljudje nek pritajen strah, da jim ne prinese sreče. Pametni se jim smeji. Če pa pogleda človek enkrat zadnje „delo“ naših 13 občinskih očetov, pa je prisiljen, da tudi on potegne k tistim, ki nimajo pravega zaupanja pred 13. Omenjeni 13 („Freie Stimmen“ pravijo, „alle 13“), med njimi tudi 3 internacionalnonemškoslóvenski socijalni demokratje, so vposlali prošnjo, da se odstrani sedanji slovenski napis „Podgora“ in nadomesti s samonemškim, kakor je v Borovljah. In ta duhovit sklep so podprli še s trditvijo, da tukaj ni narodnostnega boja, kar jaz razumem tako, da se Slovenci popolnoma nič ne brigajo za svoje pravice, in da se nemškutarija čuti dobro kakor zajec v tujem zelju. Ne vem, kdo je sprožil to misel, vem samo to, da je najbrž prespal ves boj, ki ga že par let sem bijemo posebno v naši občini za svoje pravice. Ali so gospodje pri občini res že pozabili, da jih je še samo socinacikompromis pred vedno bolj naraščujočo slovensko povodnjo rešil v občinsko hišo? Kje je večje narodno gibanje kakor ravno tukaj? In vi si upate trditi, da bomo mi s tem zadovoljni?! Nismo in nikdar ne bomo! Zato pa že zdaj protestiramo proti tej novi nasilnosti! Podgora je bila in mora ostati slovenska! En človek še ni cela vas, in za enega človeka voljo si ne damo in ne pustimo vzeti slovenskega značaja naše vasi in celega kraja!

Št. Jakob v Rožu. Naš g. vodja utrakvistične šole, Gornik, so v velikih škripcih zavoljo svoje šole in ne vejo ne kam ne kod iz zagate. Je pa tudi nekaj nezaslišane, kar se je pripetilo. Pomislite: Nemci iz Področice so z vso silo naskočili našo utrakvistično šolo. Vtepli

Priporočamo našim gospodinjam **pravi :FRANCKOV:** kavni pridatek iz zagrebške tovarne.

so si v glavo, da morajo v Področici imeti svojo čisto nemško šolo ter v ta namen pobirajo podpise po celi občini. Pripovedujejo, da se je že precej naših nemčurjev podpisalo, takih namreč, ki imajo svoje otroke v utrakvistični šoli. Kajpak tem naprednim modrijanom ne gre v glavo, da s tem podkopavajo tla svoji lastni utrakvistični šoli — g. Gornik pa to spoznajo in od samih skrbi ne vejo, kam bi položili svojo skrbi prepolno glavico. Nam Slovencem je pa seveda prav, da nam utrakvistično šolo pomagajo podirati tudi Nemci in nemčurji!

Dobrlavas. Naše slovensko izobraževalno društvo je darovalo od čistega dobička pri veselici dne 19. septembra („Sv. Cita“ in „Pri gospodi“) 10 kron za podljubeljski „Delavski dom“. Društva: Posnemajte!

Dobrlavas. (Letina) se mora imenovati letos pri nas slaba. V začetku poletja je bila huda suša, sedaj pa nas je ob najvažnejšem času pačil dež. Pri leči na pr. smo druga leta pa še kaj izkupili, a letos nam je izcimila vsled dežja, tako da je niti prodati ne moremo. Ali pa če jo že kdo proda, jo mora dati za skrajno nizko ceno. Vrhutega je letos na Ruskem leča izredno dobro obrodila ter je tudi mnogo lepša in čistejša od naše. A z rusko lečo naša ne more tekmovati, izcimjena posebno ne. Pri sušenju otave in strnišne detelje (za krmo) nam je tudi dež precej nagajal. Najbolj pa pri semeni detelji, ko jo je bilo treba spravljati. Poleg tega se pripete še druge nesreče pri gospodarstvu, tako da ima marsikdo skrbi čez glavo. Le z ajdo moremo biti še precej zadovoljni.

Velikovec. (Patriotizem.) Pred nekaterimi leti je dr. Angerer na zborovanju pri „Kroni“ v Velikovcu očital „tim črnim“, da niso patriotični. Škoda, da tega gospoda danes dne 4 oktobra na god našega cesarja ni v Velikovcu. Videl bi zastave samo na cerkvenem stolpu, kapiteljskih hišah, javnih poslopih in „Narodnem domu“, drugod pa nikjer. Tak je patriotizem v Velikovcu.

Kotlje. (Občni zbor izobraževalnega društva) je bil v nedeljo, dne 26. sept., prav slabo obiskan. Bil je pač prava slika delovanja v preteklem letu. Društvo je priredilo komaj eno poučno predavanje in dvoje iger. Igra „Mlinar in njegova hči“ je tudi ponavljalo v Spodnjem Dravbergu. Za knjižnico se je naročilo na novo za 30 kron leposlovnih knjig. Pri volitvi za nov odbor so bili izvoljeni sledeči: Anton Trup, predsednik; Cvetko Razgoršek, podpredsednik; Martin Gostenčnik, tajnik; Vinko Kacil, njegov namestnik; Franc Logar, blagajnik; Franc Šisernik, njegov namestnik; č. g. župnik Franc Štingl, knjižničar. Sklenilo se je, da se knjižnica prestavi iz gostilne v župnišče, kjer nam bodo dali č. g. župnik na razpolago eno sobo. Pri svojem predavanju je bogoslovec V. Razgoršek poročal o svojih vtisih, ki jih je dobil na potovanju po Kranjskem, je poudarjal, da je bila organizacija isti činitelj, ki je povzročil ta napredek. Torej se moramo tudi mi organizirati, združiti. Predpogoj vsaki dobri organizaciji pa je: izobrazba in trden značaj. Tu naj zastavi izobraževalno društvo svoje delovanje. V Kotljah nimamo niti enega domačina, ki bi mogel opravljati posel občinskega tajnika, torej je pri nas vedno župan odvisen od tajnika in ne tajnik od župana. Če je že pri občini tako, ni nam kaj boljšega pričakovati za naše organizacije. Torej izobrazimo se! Zatem nam je podal nekaj navodil za delovanje v bodočem letu in sklenil z željo, da bi bil prihodnji občni zbor dan zmage in veselja za naše društvo. Vsi vemo za vzroke, ki so krivi, da ne moremo naprej. Voditelja nimamo pravega, smo skoraj čreda brez pastirja, drugič pa je kriva ta nezavednost in needinost našega ljudstva. Če je ta pri društvu, pa jaz ne pristopim! Mladine pa skoraj ni pridobiti. Izbrala si je pot popivanja in vasovanja. Večina pa itak neče ostati na deželi, ampak drvi v tujino. Žalostno, pa resnica. Da bi se le ne veselil tujec, ki nam hoče pokupiti naša posestva! Bodimo na straži!

Velikovec. (Sapo mu je zaprlo.) V nedeljo, dne 3. t. m. je neki črevljarski pomočnik v „Narodnem domu“ vprašal nekega mizarskega pomočnika: „Zakaj si pa ti Slovenec?“ Ta ga na kratko zavrne: „Zakaj si pa ti črevljarski?“ Oni odgovori: „Mene je ravno ta obrt veselila.“ „No, vidiš, mene so pa moji stariši učili slovensko in zato sem Slovenec in bom tudi znanprej.“ Črevljarsku je kar sapo zaprlo in jo je odkuril z dolgim nosom.

Kostanje. (Naš stari občinski odbor.) Stari „mrtvi“ občinski odbor, ki je preko novega, od vlade potrjenega odbora volil novega župana, je imel zadnje nedeljo sejo. Kakor čujemo, je odobral občinski račun. — To občinsko predstojništvo se je že pokazalo v pravi luči. Naznanilo je posestnikom, da pridejo na Kostanje

vojaki. Le enemu tega niso naznanili, in ta mož je Tomaž Weis, p. d. Neuwirt. Mož je gostilničar in — zaveden Slovenec. Nasprotna gostilničarja sta seveda napravila dobro kupčijo, Weis pa ni bil pripravljen. Je to tista nepristranost, ki jo je komisar priporočal „mrtvemu“ odboru? Kako krščansko je to predstojništvo, spoznamo iz tega, da je proti došednji navadi dovolil ples v gostilni že po dopoldanski božji službi. V tem vrlem predstojništvu so sledeči možakarji: Nadučitelj Andrej Lesjak, župan; Jožef Kopajnik, prvi svetovalec; Matija Runda, drugi svetovalec; Filip Tepan, tretji svetovalec.

Brca. (Posnemanja vredno.) Česar menda po slovenskem Koroškem ne najdeš, to vidiš sedaj na slavni Brnci. Tukajšnji vrli posestniki so si namreč poskrbeli slovenske hišne table, na katerih čitaš tudi ime „Brca“. Te table so stalen odgovor na brezuspešno ropotanje nemškutarjev glede zidanja tamburaškega doma. Te lepe table je napravil vrli narodnjak, g. Jožef Pavlin, podobar v Radoljici, po jako nizki ceni.

Žabnice. (Od žganja v večnost.) Na večer, dne 27. m. m. se je napil v neki tukajšnji gostilni Šimen Ivančič s Primorskega. Obležal je na cesti. Drugo jutro so ga našli mrtvega z zmečkano glavo. Šel je voz črezenj. Nesrečnež zapušča ženo.

Vogrče. (Smrt.) 30. m. m. je umrl tukaj nenadoma občespoštovani kmet Franc Kotnik, p. d. Jure, bivši večletni cerkveni ključar in občinski odbornik. Bodi mu zemljica lahka!

Prevalje. (Kdo denuncira?) Znano je, kako se ravna na Koroškem s slov. uradniki, ki nočejo zatajiti svoje narodnosti. Vlada postopa z njimi prav po mačehovsko. To je žalostno, a še sramotnejše je, da se dobijo med nami poturice, ki še pomagajo preganjati svoje rodne brate-uradnike, ki ne marajo skočiti v njihov janičarski tabor, dasi se jim obeta v njem boljši kruh. Tako se je zgodilo z g. Jos. Kolencem, uradnikom v Celovcu. Ker je omenjeni gospod tudi sam interesovan pri naši posojilnici, je umevno, da je večkrat prišel v Prevalje, v svoj rojstni kraj, da bi se orientiral o žalostnem stanju posojilnice, kojo so zahrbtno naskočili ljudje „Štajerčevega“ kalibra. To pa ni bilo po volji našemu Poldeju, ki hoče imeti povsod „ta veliko besedo“ in je povedal, da ga bo naznanil pri Metnitzu, Hönlingerju in dr., češ da hodi v Prevalje agitirat. Kmalu nato je bil gosp. Kolenc res prestavljen h glavarstvu v Špital na Zgornjem Koroškem, kakor je z veseljem poročal Poldejev angelček „Štajerc“. Uradnik Kolenc je bil denunciran zaradi narodnega hujskanja. Kdo ga je naznanil ne vemo; tudi ne maramo preiskovati, če je to storil naš Poldej. Toliko pa trdimo, da mora že izpolniti svojo obljubo, ker je „poštenjak od nog do glave“, kakor ga hvali „Štajerc“, ki našega Poldeja najbolj pozna. Celjani, to je vaš „junaški Slovenec“.

Prevalje. (Pogreb.) Dne 5. t. m. smo spremili k zadnjemu počitku gospo Marijo Reißmüller, mater gospe Kristanove in trgovca gosp. Čebula. Pokojnica je bila splošno priljubljena, kar je pokazala sijajna udeležba pri pogrebu. Prizadetim izražamo sožalje, pokojni materi pa želimo mir in pokoj!

Leše pri Prevaljah. (Samomor.) Dne 4. t. m. si je pognal kroglo v glavo uradnik pri grofu Henklu, Tripold ml., ki je po kratkem času umrl. Vzrok alkohol. Nesrečnež zapušča ženo in otroka.

Društveno gibanje.

Vabilo. Kat. slov. pevsko in izobraževalno društvo „Peca“ v Možici je preložilo svoj letni občni zbor na nedoločen čas.

Železna Kapla. V nedeljo, dne 10. vinotoka, priredi naše slov. k. izobraževalno društvo svoje mesečno zborovanje po blagoslovu točno ob pol 2. uri, v zgornjih prostorih Boščejeve gostilne. Na sporedu je poučen govor, petje, vesela igra „Zakleta soba v gostilni pri zlati goski“.

Št. Peter na Vašnjah. Izobraževalno kmečko društvo zboruje v nedeljo, dne 17. vinotoka 1909, popoldne hitro po blagoslovu v gostilniških prostorih pri Štantmanu v Št. Petru. Na sporedu so poučni govori in petje. Da se vsi člani in prijatelji društva mnogobrojno udeležijo zborovanja, to želi

Gospodarske stvari.

Jesenska paša.

Pri letošnjem pomaujkanju krme bo treba jesensko pašo zopet dobro in do zadnjega izkoristiti. Ko nam po otavi poraste trava, naj se živina pase po travnikih. Za pašo je izkoriščati pa tudi deteljišča in strnišča. Kar se da zelene

krme spraviti, naj se spravi za zimo. To velja za zeleno turščico, za domačo in nemško deteljo. Vsak naj pazi, da spravi kar največ za zimo in da porabi za pašo, kar se da in dokler je vreme ugodno.

Pri paši sami je pa gledati, da ne trpimo na ta ali oni način škode. Če je vreme deževno, zemlja premočena, potem ni delati škode na travnikih, ker nam živina v takem času preveč pohodi in zgazi. Zlasti travnikov v bolj vlažnih legah se je ogibati. Paziti je pa tudi na to, da mokra paša živini ne škoduje. To se godi posebno rado pri detelji. Mlada deteljišča so naravnost nevarna za živino, če so mokra. Strniščna detelja je pa sploh nevarna, tudi če je suha. Na tej detelji se pripeti vsako leto največ nesreč in skoraj vsako leto, vzlic temu, da imamo zadosti bogate in žalostne izkušnje.

Glede jesenske paše na detelji si je dobro zapomniti, da ne smemo lačne živine nikdar spuštiti na strniščno deteljo, tudi ob suhem vremenu ne, ker se na taki detelji navadno preobje. Če je treba to deteljo popasti, potem naj se živina do malega na travniku napase in še le potem žene na strniščno deteljo. Sicer je pa najbolje, počakati s pašo na strniščnici dotlej, da jo slana dobro opari; še le potem zgubi namreč ta detelja svoje škodljive lastnosti, a tudi v tem času jo je previdno rabiti, najbolj nazadnje, ko se je živina že drugod nekoliko nasitila. Po mokrih mladih deteljiščih pa živine sploh ni pasti.

Ob slani je živino zganjati šele potem, ko je slana izginila. Potrebno je tudi, da predložimo živini ob takih jutrih nekoliko suhe krme v jasli. Prav je namreč, da ne pride živina s tešćim želodcem na mrzlo in mokro pašo. Skrbni gospodarji predložijo ob mrzli jutranji rosi sploh nekoliko suhe krme, kar ugaja živini, da ne pride s praznim želodcem na mokro pašo.

Če se živina na paši ne nazre do sitega, potem je treba doma nekoliko pokladati, kajti živina mora biti sita, da nam daje potrebni užitek.

Politične vesti.

Koroški deželni zbor.

Torek, 29. kimavca. Predlog poslancev Ellersdorferja, Grafenauerja in tovarišev v zadevi pomoči po elementarnih nezgodah v lanskem letu prizadetim kmetom političnega okraja Velikovec izročje poljedelskemu in narodnogospodarskemu odseku. Predlog vsebuje zahteve: 1. Po elementarnih nezgodah prizadetim kmetom naj dovolijo izdatno podporo iz deželnih sredstev. 2. Vlado se poziva, da uvede tozadevno pozvedovanje. 3. Deželni zbor pozivajo, da se obrne na vlado, da izposluje ista izdatno podporo iz državnih sredstev. Sprejmejo tudi razna poročila in predloge deželnega odbora.

Sreda, 24. kimavca. Sprejmejo poročila in predloge deželnega odbora, med njimi predlog o zidanju meščanske šole v Borovljah, o kateri se je razpravljalo že v lanskem zasedanju; dežela naj prispeva k zidavi šole tretjino vseh stroškov, to je 20.000 K. Predlog izročje finančnemu odseku. Občinam Pliberk, Železna Kapla, Galicija, trg Grebinj, Libuče, Možica, Črna in Blače dovolijo pobiranje naklad na žgano pijačo. Predlog posl. Angererja o spremembi občinskega reda in občinskega volilnega reda izročje po utemeljevanju posl. Angererja na dolgo in široko pravnemu odseku. Zglasi se k besedi prvič socialni demokrat Eich, ki pove, da zahteva v imenu socialnih demokratov splošno in enako volilno pravico za občine vsaj v industrijskih krajih, sicer bo pa glasoval tudi za to, da se uvede 4. kurija, ker je v tem že en korak k splošni volivni pravici. Mož ni povedal prav ničesar novega. Posl. Waldner predlaga nov zakon o gorskih stezah in planinskih kočah v smislu, da je razlastitev za gorske steze, ki naj služijo javnosti, dovoljena, če odgovarja postavnim pogojem. Waldner se zaletava v vlado, češ, da se postave, sklenjene v deželnem zboru, kakor zakon o deželnem kulturnem svetu, ne sankcionirajo (od cesarja potrdijo). Deželni predsednik Hein odločno zavrne posl. Waldnerja in pravi, da predlog ni sprejemljiv. Knez Rosenbergoršini nasprotuje predlogu; ravnotako Metnitz, ki se z Waldnerjem spre in mu očita, da stavi vedno take predloge le kot agitacijsko sredstvo pri kmetih, sicer pa Waldner ni boljši prijatelj kmetov, nego govornik. Posl. Grafenauer pravi, da ima predlog zdravo jedro, da pa se z njim ne more v vsem strinjati. Predlog izročje narodnogospodarskemu in pravnemu odseku.

Četrtek, 30. kimavca. Predloge in poročila deželnega odbora sprejmejo in pridele tozadevnim odsekom.

Petek, 1. vinotoka. Predlog deželnega odbora, da naj sekundarnim zdravnikom v deželni

bolnišnici zvišajo plačo za nadaljnih 200 kron, prideliijo finančnemu odseku. Predlog deželnega odbora o uravnavi ukovskega potoka izročje stavbenemu odseku. Iz poročila deželnega odbora o poljedelskih šolah posnamemo sledeče: Pozimske šole so v Velikovcu, Špital-Litzlhofen in Brežah, pa vse so nemške. V Velikovcu je bilo začetkoma 24 učencev, trije so morali izstopiti, ker pouku niso mogli slediti. (Stavimo glavo, da so bili Slovenci, ki seveda ne morejo slediti nemškemu pouku. Ured.) Po narodnosti je bilo samo 13 Slovencev (ker je nemška šola bolj pripravna za Nemce nego za Slovence, ured.) in 8 Nemcev. Od sedem odličnjakov je bilo zopet pet Nemcev in samo dva Slovence. Deželni odbor predlaga namesto dosedanjih dveh štipendij po 70 K in treh po 50 K, štiri po 70 K in štiri po 50 K. Poročilo hvali potovalnega učitelja Schumyja, pa ne pove, koliko političnih shodov je priredil g. Schumy namesto nepolitičnih in koliko denarja je zdrknilo v njegov žep za agitacijo za kandidata zelene stranke v velikovškem okraju.

Torek, 5. vinotoka. Celo sejo izpolni debata o poročilu deželnega odbora o deželni zavarovalnici proti požarom. Poročevalec dr. Artur Lemisch se pritožuje nad nekim kranjskim poslancem, češ, da je lani v kranjskem deželnem zboru poročal napačno o koroški zavarovalnici. Pravi, da ni resnična trditev, da so že porabili ustanovni zaklad 200.000 K in da so morali nastopiti na Koroškem poniževalno pot zvišanja premij. (Eno je pribito: da je koroška deželna zavarovalnica zvišala premije, vzajemna zavarovalnica kranjska pa ne. Ured.) Posl. Walcher na drobno kritizira deželno zavarovalnico. Odgovarjata mu dež. odb. Hönlinger in A. Lemisch. Hönlinger priznava, da je Walcher v teh vprašanih strokovnjak, v ostalem zagovarja zavarovalnico, kolikor more in napada posl. Walcherja. Lemisch dela slabe dovtype, na pr. da Walcher v svojem župnišču v Št. Vidu naj moli, da bo zavarovalnica bolje uspevala. Oglasi se tudi neizogibni Angerer in pove že tisočkrat v „Freie Stimmen“ prežvekane fraze o „klerikalni agitaciji“.

Zveza nemškoliberalnih deželnih poslancev sestoji iz 31 udov. Predsednik je deželni odbornik Hönlinger, njegova namestnika poslanca dr. Steinwender in Wieser.

Dekan Plaskan.

Še danes se spominjajo na Štajerskem dekana Plaskana, ki je bil šaljiv in hudomušen, da mu ga ni bilo para, pravi pravcati Hokebancel. Dr. Jožef Pajek pripoveduje o njem: „Ach, das ist aber interessant...“ (Letopis „Sl. M.“ 1880, str. 244.)

„Za velikim oltarjem nemške ali minoritske cerkve v Celju se hranijo v predalih, s steklom zavarovanih, lobanje (mrtvaške glave) štirih celjskih grofov. Zadnjega Celjana, grofa Ulrika II., je l. 1456 ubil madjar Hunjadi v Belgradu. Njegova, z mečem dvakrat razcepljena glava je tudi za oltarjem. — Bil pa je Plaskan takrat vikar v Celju. Njemu je bilo naročeno, razkladati imenovane znamenitosti tujcem. Pride neka ogrska družba in naprosi g. Plaskana, da jim pokaže glavo zadnjega celjskega grofa, katerega je ubil Madjar. Plaskan je to tudi rad storil. Neka gospodična, ki je bila tudi v družbi, pokaže kar hitro na malo glavico, ki je ležala poleg Ulrikove, in vpraša, čigava bi neki bila ta lobanja? Plaskan se odreže: „Dieser Schädel ist auch vom Ulrich II., aber aus der Zeit, als er noch ein Kind war!“ (Ta lobanja je tudi Ulrika II., pa iz dobe, ko je bil še otrok.) — Nato reče hlastno gospodična vsa zadovoljna: „Ach, das ist aber interessant.“ (Oh, to je pa zanimivo.)

Priporočujemo našim družinam

Kolinsko cikorijo.

Kaj je novega po svetu.

Edino napako ima labodje milo (Schichtovo trdno kalijevo milo), da je predobro in preveč izdatno. Nihče ne verjame, da enkratno podrganje z labodjem milom nadomesti 3 do 4 kratno podrganje z drugim milom. Kdor hoče z milom štediti, ne sme ga pustiti v vodi ležati. Ker labodje milo tudi v mrzli vodi popolnoma učinkuje in se mora vsled tega tudi v mrzli vodi lahko raztopiti, se priporoča pri uporabi dvojna opreznost. Pri umni uporabi pa je labodje milo ne samo najboljšo, ampak tudi najceneje milo.

Turistovske kočice „Slov. planinskega društva“. Ključni koč „Slov. plan. društva“, ki so v oskrbi osrednjega odbora, se dobivajo po sezoni samo pri osrednjem odboru v Ljubljani ali pa pri dolinskem izhodišču, tam pa le turisti v spremstvu društvenega vodnika ali nosača, ki je od-

govoren za red in snago pri odhodu ter za plačilo pristojbin. Ključni se dobe, in sicer: za kočice na Kamniškem sedlu pri Karolu Prelesniku v Stahovici; Kadilnikove kočice na Golici pri Kopsarju na Planini; Triglavske kočice na Kredarici in Aljaževoga doma v Vratih pri Klinarju (Požgancu), gostilničarju v Mojstrani, Orožnove kočice na Črni prsti v hotelu „Triglav“ v Bohinjski Bistrici in pri Štravsu, gostilničarju v Podbrdu; Vodnikove kočice in Triglavske kočice na Kredarici v hotelu „Triglav“ v Bohinjski Bistrici; Turistovska hiša v Kamniški Bistrici je po zimi v oskrbi najemnika Uršičeve kmetije v Kamniški Bistrici.

Pri otročnicah in doječih materah je „Kufek“ prav dobro hranilna in lahko prebavna jed, katero vseskar rade zauživajo in ki je prijetna menjava nasproti priljubljene ovsene kaše.

Listnica uredništva.

Dunaj. Dobite jih v pisarni državne zbornice. Hvala za poročila. Glede omenjenega predloga: Ne gre! Sličen predlog je že lani propadel. Iskreni pozdrav!

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica na Djekšah,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, napravi svoj

drugi redni letni občni zbor

v posojilničnih prostorih pri Kramerju v nedeljo, dne 17. oktobra 1909, ob 3. uri popoldne.

Spored:

1. Poročilo o reviziji.
2. Volitev še enega uda načelstva, oz. pomnožitev udov.
3. Slučajnosti.

Odbor.

Kupim primerno posestvo

ali pa vzamem v najem, kjer je rodovitna zemlja. Dobropolje, p. Radovljica.

Fr. Ribnikar, posestnik.

Častna izjava.

Podpisani obžalujem, da sem dne 26. sept. t. l. v Kletzerjevi gostilni brez vsakega vzroka razžalil g. Antona Gril-a, ga prosim odpuščenja ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od obtožbe zoper mene.

Aleks Cesar, p. d. Deutschmann
v Sinčivasi.

Častna izjava.

Podpisani obžalujem, da sem dne 26. sept. t. l. v svoji gostilni brez vsakega vzroka razžalil g. Antona Gril-a, ga prosim odpuščenja ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od obtožbe zoper mene.

Karol Polcer, p. d. Klecer,
gostilničar v Škocijanu.

Redka prilika

Nakupil sem od pogorele tovarne celo zalogo nekoliko skvarjenih težkih

flanelovih odevj

najnovjših vzorcev, na katerih je opaziti docela neznatne, komaj vidne madeže od vode, in jih pošiljam 3 komade za 9 kron na izbiro. Odeje so primerne za vsako boljše gospodinjstvo za pokrivanje postelj in oseb ter so zelo tople in mehke in dolge čez 180 cm.

Oton Bekera odsluženi c. kr. nadzornik fin. straže, Nachod, Češko.

Prijatelji, prepričajte se,

da vsakdo prihrani mnogo denarja, kdor oskrbi svoj nakup raznega tkalskega blaga naravnost pri izdelovaltelju-veščaku, ker le ta more vsestransko najboljšo postreči.

CEFIRI

kanafase, oksforde, sipkovine in vsakovrstne tkanine lastnega izdelka pripravljena po najnižjih cenah izborna češka krščanska tvrška

JOŽEF SUCHANEK,

Prva mehanična in ročna tkalnica ter razpošiljalni zavod izbornih tkanin v Novem Hradku pri Novem Mestu na Metuji, Češko.

Svarilo!

Schichtovo milo
je le pristno z imenom

Schicht

in znamko jelen

Vino, staro in lansko,

namizno lahko, pa tudi močno desertno, si usojam ponuditi mnogč. koroški duhovščini in slovenskim koroškimi gostilničarjem. Stalnim odjemalcem, ki bi jemali vina vsako leto v večji množini, cene primerno znižam. Namizno vino je iz Slovenskih goric, močno pa iz Frama. Vino je pridelek lastnih vinogradov. Cena se izve pismeno.

Francišek Muršič,

župnik v Framu pri Mariboru.

Svojim cenjenim odjemalcem naznanjam, da imam po končani inventuri zopet na razpolago

2000 tucatov obrobljenih prima rjuh

brez šiva, 150 cm širokih in 2 m 25 cm dolgih, zajamčeno platno, iz najfinejše lanene preje narejenih, porabljenih za najfinejšo balo, ki se oddajajo po

2 kroni 60 vinarjev
1 komad.

Najmanjša naročila 6 komadov po povzetju; isto blago je tudi dobiti v celem kosu po **15 metrov za 18 kron.** Najmanjše naročilo 1 kos = **15 metrov.**

Pozor! Prosim, ne zamenjajte moje rjuhe z onimi konkurence, ki se ponuja za nizko ceno in so tkane z bombaževе preje, moje rjuhe pa so priznane napravljene iz najboljše lanene preje, in se zavezujem za neugajajoče takoj denar vrniti.

Pri odjemi 2 zavojev pošljem blago franko. Trgovcem in krošnjarjem dajem pri večji odjemi 5% popusta.

Vsakemu zavoju priložim brezplačno vzorce svojih izdelkov.

S. Stein tkalnica
platna **Nachod**

Češko.

Vzgojišče za deklice

(Internat)

čč. šolskih sester v „Národní šoli“

družbe sv. Cirila in Metoda
v Velikovcu

se priporoča p. n. slovenskim staršem.

V hiši je štirirazredna ljudska šola; ozira se posebno na pouk v ženskih ročnih delih. Šolsko leto se začne dne 4. novembra t. l. Plačila 24 kron mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati čč. šolskim sestram v Velikovcu na Koroškem.

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska orožnotovarniška družba

Peter Wernig,

družba z omejeno zavezo v Borovljah, Koroško.
Geniki brezplačno in poštne prosto.

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909 na novo otvorjena velika manufakturna trgovina

Franc Soúvan sin

v stari Soúvanovi hiši
na Mestnem trgu št. 22
v Ljubljani

Največja trgovina te stroke v Celovcu.

Modnega in manufakturnega, tu- in inozemskega blaga, vedno najnovejši izbor.

Zaloge je stalno v vrednosti 1/4 milijona kron. Za prodajanje na debelo oddajam blago trgovcem po tovarniških cenah.

Zaradi posebno velikega nakupa zimskega blaga bodem letos po zelo nizkih cenah prodajal, t. j. brez konkurence, ker se je tudi cena pri blagu znatno znižala. Imam za ženine in neveste zmerom veliko zalogo in najlepše blago na razpolaganje.

Vsi uslužbeni govorijo slovenski.

Anton Renko, lastnik trgovine,
Celovec, vogel Kramarjeve ulice in Novi trg.

Rojaki, spominjajte se podljubeljskega „Delavskega doma“.

Loterijske številke 2. oktobra 1909:

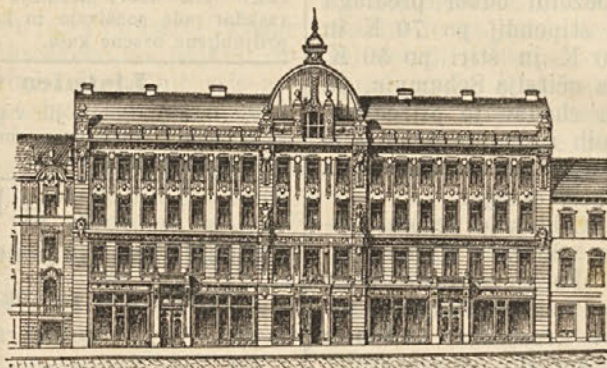
Gradec	45	62	70	78	1
Dunaj	6	22	83	23	66

Najbolj varno naložen denar

je v slovenski

Mestni hranilnici ljubljanski.

Stanje njenih hranilnih vlog znaša nad 33 milijonov kron.

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

Za varnost denarja jamči in je porok zraven rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Zato vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure popoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4 1/4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

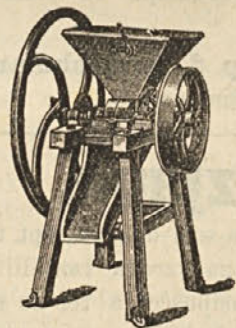
Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega in ga vlagateljem ne zaračuni.

Denarne vloge in knjižice se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 3/4% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Kdor pa plačuje 6% izposojenega kapitala, pa poplača dolg že v 33 letih. Dolžnik pa more svoj dolg tudi poprej poplačati, ako to hoče. — Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Hranilnica in posojilnica se nahaja v lastni palači v Prešernovih, prej Slonovih ulicah, št. 3. nasproti frančiškanskemu kloštru.

Stroje za pripravljavanje krme,

slamorenice, reporenice, mlina za debelo moko (otrobe), priprave za parenje krme, štedilna kotlišča, sesalke za gnojnico

izdeluje in razpošilja po najnovejšem in priznanem načinu tvrdka

Ph. Mayfarth & Co

tovarne za gospodarske stroje, železolivarne in fužine na paro,
Dunaj, II., Taborstraße 71.

Geniki zastoj in poštne prosto.

Sprejemajo se zastopniki in razprodajalci.

Tovarna glinastih izdelkov F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

ponudi vsako poljubno množino

zarezanih strešnikov (Strangfalzziegel) sistem Marzola, zidarske opeke, peči itd.

Na zahtevo pošljemo takoj vzorce in ponudbo.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavica K 3.000.000.
Rezervni fond K 300.000.

Denarne vloge obrestujemo po 4 1/2% od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta šte. 27.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije. Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spljetu, Trstu in Sarajevu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček 300.000 frankov. Na mesečno vplač. po K 8.— za kom. Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad. Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.